

ESAS NO : 1981/172

KARAR NO : 1981/545

OZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmakla birlikte,1402 sayılı Yasa'nın 13.maddesinde öngörülen süre ve bağlantı koşullarını içermeyen suçlara ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : İbrahim Baykal ve arkadaşları.

O L A Y : "25.2.1979 gününde,171 sayılı Yasa hükümlerine uygun olarak İzmir'de "faşizmi ve gerici uygulamaları protesto" konulu bir toplantı ve gösteri yürüyüşü yapılmış olup,bu toplantı ve gösteri yürüyüşünde 26.2.1979 günlü hükümet komiserinin raporunda yazılı olduğu üzere yürüyüş esnasında taşınan pankart,filamalarda yazılı sözlerde yürüyüşe katılanlar arasında atılmış olan sloganlarda ve konuşmalarda,yaptırılan bilirkişi incelemesinde TCY.nın 142/1-4.,312/.,159/1.,142/3.maddelerinde sözü edilen suçların yasal unsurlarının oluşmadığı ve propoganda niteliği taşımadığı bildirilmiş ve ayrıca kürtçe atılan sloganlar ve kürtçe yazılı flâmalar ve pankartlardaki yazıların da kürtçe bilinmediği için anlaşılmadığı,anlaşılmanın da milli duyguları zayıflatmak için propaganda niteliğinde olmadığı tereddütlü bir ifade ile ileri sürülmüş ise de,taşınan pankart ve flâmalarda yazılı "Ulusal bağımsızlık cephesi için ileri" "Maraşta dökülen kanları unutmayacağız" "Yaşasın emeğin enternasyonal dayanışması" "Fabrikalar,tarlalar,siyasi iktidar,her şey emeğin olacak" "Buji partiye komünist Türkiye" gibi sözlerle bölücülük ve kürtçülük propagandası yapıldığı açık bir şekilde anlaşılmıştır." Biçiminde olayı anlatan İzmir C.Savcılığı nca sanıkların eylemlerine uyan 171 sayılı Yasa'nın 8/2.maddesi aracılığı ile 18/3,ayrıca TCY.nın 142/1-4.,312/1.,173/son maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle haklarında kamu davası açılmıştır.

İzmir 4. Ağır Ceza Mahkemesi; 7.7.1980 gününde,1979/193 esas,1980/321 sayı ile; sanıklara atılı suçların sıkıyönetim ilânına neden olaylar zinciri içerisinde yer aldığı ve sıkıyönetim mahkemelerinde el konulan suçlarla genel ve ortak amaç içerisinde bağlantılı bulunduğu,

İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi; 8.10.1980 gününde 1980/246-104 sayı ile,suçun 1402 sayılı Yasa'nın 13/a-b maddesindeki koşulları içermediği

Gerekçeleri ile görevsizlik kararı vermişlerdir.

Böylece İzmir 4. Ağır Ceza Mahkemesi ile İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin konusu,nedeni, tarafları aynı olan davada verdikleri kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14.maddesinde belirlenen olumsuz gör

ESAS NO: 1981/172

uyuşmazlığı doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özdural, İsmail Oğuz, Şeref Tolungüç, Orhan Erdem, Haluk Yardımcı ve Hasan Çelikkale'nin katılmaları ile yaptığı 13.7.1981 günlü toplantıda, geçici raportör Hâkim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Askeri, Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Nail Yücel'in aynı doğrudaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Suç, 20.2.1980 günü İzmir'de ilân edilen sıkıyönetimden üç aydan daha önce, 25.2.1979 da işlenmiştir.

İncelenen dosya içeriğinden, sanıklara atılı suçların bir bölümünün, devletin varlığına, bütünlüğüne, bölünmezliğine yönelik olduğu, bu yönü ile Milli Güvenlik Konseyi'nin 7. Numaralı Kararı'nın 4. maddesi kapsamına girdiği ve sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu gerek taşıyan pankart ve flâmaların içeriğinden, gerekse İzmir 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nin gerekçeli kararı ile diğer belgelerden kuşkuya yer vermeyecek bir biçimde anlaşılmaktadır.

Ancak suç, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a maddesinde belirlemen süre dışında işlendiği ve sıkıyönetim Askeri Mahkemelerinin el koyduğu herhangi bir suç ile örgütsel ve organik bağlantı içerisinde bulunduğunu gösteren hiçbir belge ve bulguya dosyada rastlanmadığından, davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenle, İzmir 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi ge-

.... / ....

ulu

ESAS NO: 1981/172

rektiğine, bu nedenle İzmir 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 7.7.1980 günlü, Esas 1979/193, Karar 1980/321 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 13.7.1981 gününde kesin olarak oy-birliğiyle karar verildi.

Başkan

Kenan Terzioğlu

Üye

Fethi Özdural

Üye

İsmail Oğuz

Üye

Şeref Tolungüç

Üye

Orhan Ertem

Üye

Haluk Yardımcı

Üye

Hasan Çelikkale

21. 9. 1981